

Summaries

Πηνελόπη Παπαηλία

*Η έννοια του πολιτισμού και ο λόγος για το σεξ
στο σκάνδαλο του Άμπου Γκράιμπ*

Στα βασανιστήρια της φυλακής Άμπου Γκράιμπ, οι Αμερικανοί στρατιώτες έθεσαν σε «εφαρμογή» εθνολογικές θεωρίες σχετικά με τις σεξουαλικές πρακτικές των «Αράβων». Όπως έγινε γνωστό στη διάρκεια του σκανδάλου που ξέσπασε στα τέλη του Απριλίου του 2004, αυτές οι θεωρήσεις των Αμερικανών για τον Αραβικό πολιτισμό είχαν ως πηγή τους ένα βιβλίο του 1973, το *The Arab Mind* του Raphael Patai, που αναπαρήγαγε παλιά οριενταλιστικά στερεότυπα. Σε αυτό το άρθρο εξετάζεται το πώς η ανακύκλωση αυτής της α-ιστορικής «γνώσης» για την «Αραβική σεξουαλικότητα» από τα μέσα ενημέρωσης παρέκκλινε την προσοχή από τους τρόπους με τους οποίους το σεξ χρησιμοποιήθηκε για να σημαδέψει όρια μεταξύ αμερικανού κατακτητή και ιρακινού κρατουμένου στη συγκεκριμένη ιστορική συγκυρία. Η έμφαση που δόθηκε στις «δικές τους» σεξουαλικές παθολογίες και την υποτιθέμενη πολιτισμική οπισθοδρόμηση των Ιρακινών συγκάλυψε ιδιαίτερες συνιστώσες της σύγχρονης «αμερικανικής» σεξουαλικής κουλτούρας (όπως τη γενικότερη αποδοχή πορνογραφικών και σαδομαζοχιστικών πρακτικών), καθώς και την ομοφυλοφοβία, το σεξισμό και το ρατσισμό της αμερικάνικης κοινωνίας. Επιπλέον η επικέντρωση στο στερεότυπο της σεξουαλικής καταπίεσης των Αράβων απέκρυψε την καινοτόμα χρήση των τεχνολογιών και των τεχνικών – για παράδειγμα, η ψηφιακή ηθονοβλεψία και η μαζική διάδοση των εικόνων μέσω JPEG, Διαδικτύου και ψηφιακής φωτογραφίας – μέσα από τις οποίες παράχθηκαν λόγοι για το σεξ και ενσώματες μορφές ηδονής και πόνου.

Εριέττα-Ρίκα Μπενβενίστε

*Το σώμα ως τόπος του υπερφυσικού
στην αυτοβιογραφία του Γιβέρτου του Νοζάν*

Τα μεσαιωνικά σώματα είναι και κείμενα πάνω στα οποία εγγράφονται πολιτισμικές αφηγήσεις. Μια κυρίαρχη αφήγηση προσφέρεται από την ιδέα ότι ο χριστιανικός κόσμος οφείλει να είναι ομοιογενής. Μελετώντας το έργο του μοναχού Γιβέρτου του Νοζάν (*Guibert de Nogent*, 1053-c.1125) διερευνούμε πώς το σώμα αναδεικνύεται σε μεταφορά των σχέσεων εξουσίας ανάμεσα σε χριστιανούς και ετερόδοξους στη μεσαιωνική Δύση.

Στην αφηγηματική στρατηγική του Γιβέρτου, οι Εβραίοι – που αποτελούν διαρκή του έγνοια– μετατρέπονται σε περιθωριακές σκιές που ασκούν ολέθρια επίδραση. Αντίθετα με ό,τι συχνά υποστηρίχθηκε, οι σεξουαλικές κατηγορίες που χρησιμοποιεί ο Γιβέρτος δεν έχουν να κάνουν τόσο με την προσωπικότητά του, όσο με τις πολιτισμικές κατηγορίες που διαθέτει και χρησιμοποιεί για να κατασκευάσει την ετερότητα με τρόπο ιεραρχικό. Ακολουθεί διπλή στρατηγική: Πρώτα αναδεικνύει τους Εβραίους σε διαβολικούς μεσάζοντες που απειλούν σεξουαλικά τα χριστιανικά σώματα και στη συνέχεια δίνει σε όλες τις σεξουαλικές του φαντασιώσεις την όψη υπερφυσικών παρεμβάσεων, γεγονός που λειτουργεί στην αφήγηση ως *effet de réel* και κρυσταλλώνει την εικόνα των Εβραίων ως επικίνδυνων και επιβλαβών για τα χριστιανικά σώματα.

Jérôme Wilgaux

*Βασιλικοί γάμοι: Πολιτικές και γαμήλιες δομές
στην αρχαία Ελλάδα*

Οι γαμήλιες πρακτικές των αρχαίων Ελλήνων τυράννων και των ηγεμόνων της ελληνιστικής περιόδου παρουσιάζουν εντυπωσιακές ομοιότητες (η πολυγαμία, ο γάμος με συγγενή σε κοντινό βαθμό, όπως και ο γάμος με την γυναίκα του προκατόχου στον θρόνο) και φαίνεται ότι συχνά προκύπτουν ως ακραίες επιλογές, που ερμηνεύονται ως βούληση των μοναρχών να διαφοροποιηθούν από τους λοιπούς πολίτες και τους υπηκόους τους. Μια τέτοια υπέρβαση του μέτρου χαρακτηρίζει γενικότερα τις συμπεριφορές τους: τόσο τις πολιτικές και τις σεξουαλικές όσο και την επιλογή των συζύγων τους. Αυτοί οι γάμοι προκύπτουν έτσι ως αποτέλεσμα των πολιτικών και δυναστικών τους στρατηγικών, επειδή οι μεν επιθυμούν να πολλαπλασιάσουν τις συμμαχίες τους, ενώ οι δε επιδιώκουν έτσι να νομιμοποιήσουν την εξουσία που κατέλαβαν. Από αυτήν την εναλλαγή γίνεται σαφές ότι οι αυτοί οι γάμοι δεν πρέπει να μελετηθούν μεμονωμένα αλλά μπορούν να τοποθετηθούν στο συνολικό πλαίσιο ενός συστήματος που διακρίνεται από την μεγάλη του αστάθεια και τον συνεχή επαναπροσδιορισμό των θέσεων του καθενός χωριστά. Η συνολική δυναμική δεν είναι νοητή παρά μόνο εκτιμώντας την σημασία της σχέσης ανταλλαγής, δηλαδή το κέρδος εκείνου που δίνει σύζυγο και το κόστος εκείνου που την λαμβάνει. Οι γάμοι μεταξύ αδελφών έρχονται ως άμεση συνέπεια αυτής της υπογαμικής επιλογής.

Brigitte Pérez-Jean

Η κοινοκτημοσύνη των γυναικών και των παιδιών: Η πρόταση του Πλάτωνα και η κριτική του Αριστοτέλη

Η κοινοκτημοσύνη των γυναικών και των παιδιών την οποία εισηγείται ο Πλάτων στο πέμπτο βιβλίο της *Πολιτείας* και η σχετική κριτική του Αριστοτέλη στο δεύτερο βιβλίο των *Πολιτικών* τοποθετούνται στη συννοριακή γραμμή μεταξύ ηθικής και πολιτικής. Ο ρεαλιστικός και πραγματιστικός χαρακτήρας της κριτικής που δέχεται εδώ η πλατωνική πολιτεία, αν και σχετίζεται με το ζήτημα της ουτοπίας, στηρίζεται σε λογικά επιχειρήματα ενώ συνάμα επιπροστίθεται σε αυτήν και μια κοινωνικο-πολιτική διάσταση. Πάνω απ' όλα όμως, αυτό που προσάπτεται στον Σωκράτη, για τον οποίο η κοινοκτημοσύνη των γυναικών και των παιδιών στην τάξη των φυλάκων αποτελεί «μέγιστον αγαθόν» για την πολιτεία, είναι η βούλησή του να ενοποιήσει την πόλη στο μέγιστο βαθμό. Για τον Αριστοτέλη, οι θεμελιώδεις έννοιες της ηθικής παίζουν σπουδαίο ρόλο στην πολιτική. Έτσι, οι σχέσεις ανωνυμίας και η διάλυση της φιλίας, των οποίων γίνεται πρόξενος η πλατωνική κοινοκτημοσύνη, καταγγέλλονται στο όνομα ιδιαίτερα της αριστοτελικής φιλίας. Οι αρετές της σωφροσύνης και της ελευθεριότητας δεν ασκούνται στη σχέση της φιλίας παρά υπό τον όρο ότι αποποιούμεθα μια τέτοια κοινότητα, πράγμα που σημαίνει και εκείνη των αγαθών επίσης. Η κριτική όμως του Αριστοτέλη αποσιωπά το ζήτημα της σεξουαλικής ελευθερίας το οποίο προϋποθέτει η κοινοκτημοσύνη των γυναικών. Με ή χωρίς κοινοκτημοσύνη, οι γυναίκες εξακολουθούν να θεωρούνται ως όργανα απλώς αναπαραγωγής. Η πρόταση, στους Νόμους, για κοινά γεύματα των γυναικών ανοίγει ένα νέο πεδίο διερεύνησης αναφορικά με τη θέση των γυναικών στην πολιτική σκέψη του Πλάτωνα.

Athena Athanasiou

Discourses of the veil: gender, sexuality, nationhood and the metaphor of the «other woman»

The essay examines the gendered and sexual implications of national citizenship in the context of the so-called «war of the veil» in present-day France, a conflict that has come to condense the multiple antagonisms underlying the legitimization processes of political sovereignty in «new Europe». It is argued that the figure of the «veiled Muslim woman» operates as a limit-figure that signals the workings of gender and sexuality in the formation of modern nation-state's foundational narratives, imaginaries, and regulatory fictions: since the emergence of the concept

of modern national citizenship at the end of the eighteenth century in Europe, the categories of citizenship, social contract and nation-state have been founded upon inextricably entangled gendered, sexual, racial and colonial demarcations. The essay proposes a cultural reading of the «Muslim veil» as a Western fantasy that emblemizes the complex ways in which the colonial(ist) relation is constitutively gendered and sexualized. In evoking and mobilizing orientalist sexual and geopolitical fantasies of «opening» or «removing» the veil, as well as of «uncovering» and «liberating» the women, the West's obsession with the veil performs a crucial role in the construction of the European colonial and postcolonial subject.

Kostoula Kaloudi

*Eroticism, sexuality and state repression
in the movies: A review*

The cinema is considered to be the best way of expressing the world of dreams, emotions and instincts. Practically from its inception, erotic scenes have been a vital part of the cinema. Love in its various and varied aspects has been the common denominator found in all cinematic forms.

Censorship, holding the cinema responsible for a hypothetical corruption of morals and the decline in ethical values, has limited its freedom of expression, under the pretext of reestablishing a proper moral order. Scenes are cut, films are banned and other restrictions arbitrarily applied, in an endeavor to manipulate the cinema and make it more amenable to conformist ideas.

Dimitrios Paleothodoros

*Male domination and female sexuality
in Classical Athens. Iconographic Documents.*

Serious work in the field of the history of sexuality in Ancient Greece is a recent phenomenon. The school of thought inspired by Foucault and Dover has mainly focused upon the study of sexuality as a means of projecting the domination exercised by the Athenian citizen upon the other social groups residing the city (women, children, slaves andmetics or strangers). On the other side, feminist approaches that appear at

about the same period, have explored the question of women's «visibility», mainly in the context of Athenian society, which is more known, thanks to a great wealth of philological sources, though these sources are mainly the product of male authors. At the end of the 80's the interest of specialists moved towards the question of interaction of the two sexes. This was a period when gendered interpretations prevailed. Iconography and especially the imagery on attic redfigured vases, which is one of the main sources for the study of sexuality in the ancient world. However, this material is subject to the same methodological problems as the written sources. In this case, however, the situation is even more complex, as it is proven that the users of vases are the women of Athens themselves. Who intervenes to the production of images representing women, is the main question: the male vase-painters, the female users of the vases, or, at the intermediate stage in the chain, the male protectors and relatives of the latter? It seems that the third group plays a pivotal role in the making of images, as they are the persons who choose the imagery idealizing female life and sexuality and its special moments (for example the marriage or some household activities). It is a possibility, however, that images, being a priori ambivalent, are subject to varying "readings" from the part of their ultimate, female, users, despite and contrary to the expectations of men.

Georgios N. Vasilaros

*«How fell a power to reside in a kiss»:
Xenophon about the kiss as a kind of power*

In this paper is examined the original (for the classical Greek literature) socratic conception, according Xenophon, about the dominating character of the erotic kissing. Then is studied the analysis of this theme as regards the behaviour of two xenophontean political models, Agesilaus and mainly the Cyrus the Elder.

Manolis Stefanakis

The power of coinage: Buying love in ancient Greece

Prostitution in Greek antiquity was early related to coinage, the new form of money, which appeared towards the beginning of the 6th century BC. Ancient Greek sources contain plenty of references, not only

as to the many different types of female and male prostitutes, but also as to the prices and costs of the sexual market. Their testimony, combined with the attic vase-painting from the beginning of the 5th century BC and the relevant, contemporary, coin evidence, point to the end of the 6th and the early 5th centuries, as an era during which coinage started being used to buy sexual services. Noteworthy is the wide range of prices that the different types of prostitutes charged during the archaic and classical periods, while the relation of prostitution and coinage seems to have had further social symbolisms.

